

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

tek számát és működését nagy mértékben növelte az a további körülmény, hogy a szomszédos Bánáthól, valamint Szerbiából — az ottani erős megtorlás elől menekülő — sok kommunista partizán szivárgott át a mi területünkre, amely tekintettel az itteni inéző kormányzatra, úgyszólván a vezedelmes elemek gyülekezőhelyévé állt.

— Természetesen közbiztonsági szerencsén a partizánokkal szemben fegyveresen védekeztek és a rend helyreállítására törekedtek. (Helyeslés.) A felelősségüket teljesítő közbiztonsági üzeinkkel szemben azonban a szerb artizánok alatomos támadásokat indítottak és többet közülük orvul lelőttek vagy megsebesítettek (Hallatlan! — lállják közbe), amely eseteket ismeretelt is Popovics Milán képviselő úr elszólásában.

— Ez a földalatti aknamunka így artott majdnem egy éven át, míg egyzerre 1942 januárjában nyílt lázadásan robbant ki.

— Folyó évi január hó 4-én ugyanis szabvány és környékén esendőr- és hárvadász járőröinket szerb partizánok aegfámadták és ezeknek súlyos veszéseket okoztak. Ez alkalommal öt utárvadász és két esendőr lelte hősi alálát és többen megsebesültek.

— A vizsgálat folyamán megállapíást nyert, hogy ez a rajtaütés nem éellen, nem egyes zabolálatlan elemek ltal végrehajtott merénylet, hanem ervszerű akció volt, melyben a külöldről már hosszabb idő óta beszivárótt, a nádasokban és tanyákon rejözködő, illetőleg az odavaló lakosság gy része által rejtegetett partizánok s nagy számban vettek részt.

— Céljuk az volt, hogy a Bácskán felkelést robbantsanak ki. Erre aló tekintettel a esendőség és a hárvadászok megerősítésére a honvédeg megfelelő karhatalmat rendelt ki s a lázadókat január végéig tartó ylly harcban leverte és a titeli háomszöveget a partizánoktól meglisztölte.

— A Zsablya és környékének megsztítására alkalmazott hadműveletek latt azonban sok gyanús és szélsőges egyén Újvidék felé húzódtott, zért és mert az Újvidéken tartóödő megbízhatatlan elemek ott is nyegelték a lakosság nyugalmát és közbiztonságot, e város vezetősége lszotgatási műveletek Újvidékre aló kiterjesztését kérte; tehát a váos ottani polgári vezetősége!

— Az Újvidéken végrehajtott műveétek alatt január 21-én és 22-én a lszotgatási munka rendben folyt. Az zt követő napon, vagyis 23-án, az da beszivárgott partizánok a belvárosba szorultak és karhatalmi tönegeinket kézigránátokkal, valamint legyverekkel támadták meg.

— Ez a támadás a mi karhatalmi öröink részéről, amelyek három napon át 25 fokos hidegben teljesítették uchéz szolgáltatukat, erős megtorlást váltott ki, annál is inkább, mert a zsablyai felkelés óta a közbiztonsági közegeink elleni merényletek napirenden voltak. Szerencsétlenségükre — az arra kiadott rendeletek figyelmen kívül hagyásával — érdektelen polgári személyek a kíváncsiság által hajta az utcán tartózkodtak. A szerb lakosság között olyanok is voltak, akik — valószínűleg a keményebb szerb bánásmóddhoz szokva — leki-simnylőleg úgy nyilatkoztak a honvédekről, hogy úgysem merik fegyverüket használni. Nagyrészt tehát a lakosság okatlan magatartásának és a karhatalmi erők felbőszítésének eredményeként jelentkezett az a következmeny, amit nagyon sajnálunk, hogy tényleg érdektelen és ártatlan polgári egyének is vannak Újvidéken az áldozatok között.

— Kétségtelen, hogy a rendkívül feszült helyzetben egyes karhatalmi közegek túlzásokra ragadtatták magukat, túlkapásokat követtek el és ennek folytán egyes ártatlan személyek is áldozatul estek.

— Ez a valóság. Egyetlen tény elhallgatása nélkül adtam elő. Úgy hallom, hogy az emigrációban lévő jogoszláv kormány hallatlan rágalomhadjárattal indított ellenünk ezekkel z eseményekkel kapcsolatban. Vegye mindenki tudomásul, hogy Bácska a end és a nyugalom országa, ahol a kívülről beszivárgók akartak fellordulást előidézni. Ami tehát történt, zért nem a magyar hatóságok, sem pedig az itthoni szerbseg felelősek, hanem ugyanazok, akik lángbhorították a Balkánt (Úgy van! Úgy van! Élének helyeslés és taps.) és ma is nindent elkövetnek, hogy ott a nyugalom és a rend helyre ne álljon. Úgy van! Úgy van!

— Hogy a valótlanúgnak milyen almatzatát foglalják magukban ezek z úgynevezett „jogoszláv kormány” lal a semleges államokban is teresztelt jelentések, erre vonatkozóan

nak fel, hogy ott magyar atrocitások történtek, egyetlen atrocitás nem fordult elő. Azok a nevek, amelyeket felhoznak, mint akikkel a magyar katonaság vagy a hatóságok kegyetlenül bántak volna, Bácskának semmiféle nyilvántartásában, anyakönyvében nem szerepelnek. Annyi fáradságot sem vettek tehát maguknak, hogy utána néztek volna, hol, melyik községben voltak lényeg partizán-harcok és ezeket a borzalmas dolgokat is — amelyeket, azt hiszem, odakinn komoly ember el sem hisz — olyan nevekhez fűzik, amelyek soha semmiféle anyakönyvben vagy nyilvántartásban nem szerepeltek. Szabadka, ószerintük, romokban hever s a Pálcesi-lóban halottak uszkálnak. Szabadkán egyetlen karcólásról sem tudok. Az előbb említett események idején a Pálcesi-ló be volt fagyva, jelenleg pedig a strandolók folytatják ott kellemes nyári kedvteléseiket. (Derültség.)

— Ezeket csak azért mondtam el, hogy méltóztassanak látni és aki hallani akarja, az hallja meg, hogy a valótlanúgnak még a valószínűségével sem törődnek, a merész hazudozásnak azt a fajtáját űzik, amikor ügyis minden mindegy, mert a hazugsággal mindig csak egy nagyobb hazugsággal fogják megtoldani. (Úgy van! Úgy van!)

— A mi szerbségünk pedig legyen nyugodt, hogy ahogyan háromszáz évvel ezelőt őket — mint a vészből menekülőket — befogadta ez az ország (Úgy van! Helyeslést!), úgy ma is itt van és itt lesz mindig az ő legigazibb, békés emberi és népi jogait biztosító hazájuk. Ezen semmi sem változthat, de a magyarországi szerbség magatartása nekik és nekünk is megkönnyítheti a feladat végrehajtását.

— Ezeket óhajtottam az elhangzott

Kállay Miklós: A világegés a fejlődés olyan stádiumában van, amely a befejezéshez közeledés jeleit is mutathatja

A Magyar Országos Tudósító jelenté: A magyar élet pártja kedden este tartotta nyári szünet előtti utolsó pártértekezletét. Az értekezlet iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg.

Lukács Béla elnöki megnyitójában meleg szavakkal üdvözölte Kállay Miklós miniszterelnököt s kormányának tagjait, majd bejelentette, hogy a miniszterelnök a nyári szünet előtt még egyszer beszédet akart intézni a párthoz és ezért hívták egybe az értekezletet.

Nagy taps és éljenzés közepette állott fel szólásra az elnöki megnyitót után Kállay Miklós miniszterelnök.

— A jövőről akarok most elsősorban beszélni — mondotta —, a jövőről, amely előttünk áll. Minden kertelés és szépités nélkül meg kell állapítanom — és ez az, amiért ma előttetek nyilatkozni óhajtottam —, hogy az a világegés, amely-

„Egyetlen hiba visszavethet bennünket évszázadokkal”

— Az ország ma olyan helyzetben van, hogy egyetlen hiba visszavethet bennünket évtizedekkel, évszázadokkal, de visszataszíthat esetleg a megsemmisülésbe is. Ezt kötelességem volt megmondani, hogy tudja meg mindenki ebben az országban: e nemzet ezeréves történelmének talán legnehezebb pillanatában élünk és felelősségvállalásunk olyan óriási, amilyennel még kevés kormányának kellett számolnia.

— Nagyon kérlek, ne apró részletek foglalkoztassanak most benneteket. Nem fontos a részleteknek, merném mondani nüanszoknak elintézése ma olyan óriásiak a nagy problémák, hogy mindannyiunknak, elsősorban nektek, erre kell magatokat koncentralni.

— Nagyon jól tudom, hogy vannak nehézségek az országban. Ne gondoljátok, hogy nem ismerem mindazokat a kérdéseket, amelyek mindennapi életünket foglalkoztatják.

— Először a gazdakérdésekkel akarok foglalkozni, amelyeknek előterében az árpolitika áll. Az ország mai helyzetében a mezőgazdasági áratok egyedül termeléspolitikai szempontból vizsgáljuk, amelyben benne van a rentabilitás kérdése is. Más, mint termeléspolitikai szempontot, ennél nem tarthatunk szem előtt. Az árkérdést is ebből a

felszólalásra válaszolni (Élének helyeslés és taps.). Még csak annyit, hogy a teljes precizitás kedvéért az áldozatul esett egyének kimutatását elhoztam és az mindenkinek, a képviselő uraknak is rendelkezésére áll.

— Ez alatt az egész idő alatt — ideértve tehát a szóváltott januári napokat is — a szerb halottak száma összesen 2550. Ebből az újvidéki megtorlásnak 292 szerb áldozata van. Az óbecsei eseményeknek — amelyeket a második helyen emlegetnek — 89, a litelieknek pedig 50 szerb áldozata van.

— Ezek annak a vizsgálatnak az adatai, amelyet a képviselő úr is, aki részt vett benne, a legpontosabbnak, a leglekiismeretesebbnek tüntetett fel. En és ez a nemzet rendelkezünk azzal a bátorsággal, hogy amit tettünk, arról be is számoljunk, mert azt nincs okunk senki előtt eltitkolni. (Élének helyeslés és taps.) En a felelősségvállalással egyetemben azt a kötelezettséget is vállaltam, hogy mivel bizonyos jogsérelmek és túlkapások az irányítás és vezetés bizonyos mérvű mulasztására is visszavezethetők, a tettesek és mulasztók büntetőjogi felelősségrevonása iránt a törvényes intézkedéseket megtegyem, amelyek különben már folyamatban is vannak. (Popovics Milán: Helyes! — Élének helyeslés és taps.)

A miniszterelnök beszédét a Ház visszafogott csendben hallgatta végig, többször élénken helyeselt, a végén pedig megtapsolta a miniszterelnököt.

Az elnök ezután bemutatta a felsőház átiratát az időközben elfogadott törvényjavaslatokról, majd Bodor Mátyás imrédysta képviselő ünnepélyesen megkövette a Házat.

Megválasztották ezután a 42 tagú országos bizottságra kiküldendő 28 tagot és kisebb ügyek elintézése után áttértek az interpellációkra.

Interpellációk

Rapcsónyi László, a magyar keresztény nagykereskedelem tarthatatlan helyzetéről, Maróthy-Metzler Károly a magyarok külföldről való hazatelepítéséről, Koltay Antal a zsidó házfelügyelők leváltásáról, Pachtó Elemér a nagyváradi iparostanonciskola befejezésénél építkezéséről interpellált.

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter az utóbbi interpellációra válaszolva hangoztatta, hogy a mai nehézhelyzetben nem tud a kormány minden szívéhez nőtt ügyet olyan gyorsan és olyan tökéletesen megoldani, mint ahogy azt szeretné. A románok által megkezdett nagyváradi iparostanonciskola építkezési befejezésének költségeit kezdetben ötszáz ezer pengőre becsülték, később kiderült, hogy felszerelés és berendezés nélkül az építkezés befejezése 1,500.000 pengőbe kerül. Erre a kultuszterca költségvetésében előirányoztak négyszáz ezer pengőt. A többi hiány fedezésére más hitelekkel előteremtettek négyszáz ezer pengőt, a hiteláruházhoz azonban szükséges még a pénzügyminiszter engedélye.

Szögi Géza interpellációja után gróf Serényi Miklós a dunavesei Milkó-birtok ügyében, Csór Lajos a búa és egyéb terményárak megállapítása, valamint a hadbavonulat hozzártartozóinak társadalombiztosítása ügyében, Mester Miklós a székelyföldi kisipar támogatása, Zimmer Ferenc a Németországban dolgozó magyar munkások ügyében, Budinszky László pedig a falusi lakossággal való bánásmód tárgyában interpellált.

A Ház ülése 3 órakor ért véget, legközelebbi ülés csütörtökön délután 10 órakor lesz.

inkább a ruha, ami a tül nyilvántul munkabérekben. cikkeket drágul hogy nem lehet kekhez. A közzéllási miniszter úr bejelentette már, hogy 11 millió pár cipőt, vagy cipőre való anyagot tud ebben az évben forgalomba hozni. Minden törekvésünk az lesz, hogy az általános népruházási akciót tovább fejlesszük, odáig, hogy kikapcsolható legyen a munkásság életéből a munkabéremelésnek az a jögeime, hogy nem kapnak ruházati anyagot, vagy csak feketén, igen drágán. Azzal szemben pedig, aki akkor sem fog dolgozni, ha ezen a téren a lehető segítségben részesül, a magyar államhatalom kénytelen lesz a munkakényszert is behozni.

„A világegés végső fázisának közeledését látjuk”

— Még egyet akarok hangsúlyozni. Most, amikor a világegés végső fázisának közeledését látjuk, a nemzetnek is meg kell tennie legnagyobb erőfeszítését, elsősorban hadseregének minél tökéletesebb felszerelése érdekében. Mert nemzetünk léte és nemléte a hadseregen fordul meg; ma az életszínvonal csökkentését, minden adózási lehetőség kidolgozását, a vagyonok igénybevételét is arra kell beállítanunk, hogy hadseregünk teljesítő-képességének maximumát elérjük. Ezt kívánja védelmünk és biztonságunk.

— Mindezt azért mondtam el előttetek, mert szeretném, ha továbbadnátok és megmagyaráznátok a magyar embernek, aki hihetetlenül értelmes és józan, hogy most nincs idő és alkalom ilyen, vagy olyan jellegű szempontok előtérbe állítására, ma csak egyetlen kötelesség van, a maximális erőifejtés, az egész nemzetnek a munkába való beállítása. És ebben kell nektek zászlóhordozóknak lennetek.

— Mi, akik a nyári szünet alatt helyünkön maradunk, mindent elkövetünk, hogy teljesítsük azt a kötelességet, amit a nemzet lét, vagy nemléte problémája ruházott reánk. Vállalom a felelősséget miniszter-társaimmal együtt is azért, hogy pillanatig sem szünetelve, állandóan csak egy célt tartva szem előtt, ezért fogunk dolgozni.

— Kidolgozom természetesen a parlament jövő évi munkaprogramját is. Sok munkás, szociális, közigazgatási, ipari és más fontos kérdés kerül összel napirendre.

A miniszterelnök szavait a párt tagjai hosszantartó lelkes tapsal fogadták.

Vitéz Lukács Béla végül az új államtitkárokat köszöntötte meleg szavakkal és biztosította őket arról, hogy a párt új munkakörükben is a régi szeretettel és barátsággal fogja őket támogatni.

adóban többet jelentett volna annál a 4 fillérről, amit a búzánál különként kaptunk.

— A mezőgazdasági fronton még a következő intézkedéseket jelentem be: folyamatban van az ipari árat, valamint a kereskedői árat felülvizsgálata. Meg kell állapítani, hogy az ipari árat nem simulnak a mezőgazdasági árhoz úgy, amint azt a kormány az elmúlt évben tervezte. Ennek természetesen a kormányon kívül álló okai is vannak. Az ipari nyersanyagok egy részét külföldről kell behozni, még pedig hallatlan magas áron. Ha csökkentés is az ipar rentabilitása, mégis ebből az elvből, hogy a mezőgazdasági áratok valamilyen paritásban állapították meg az ipariakkal, nem lehet engedni, felülvizsgálatra van szükség, úgy az ipari árat, mint a spannung vonalán. De gondoljunk arra is, hogy nálunk, gazdánál nem is annyira az a 10—12 százalékos ipari beszerzési anyagdrágulás a fő irrentábilis tényező, hanem

A felsőház is megszavazta a zsidó birtokok kisajátításáról szóló törvényjavaslatot

A felsőház szerdai ülését tíz órakor nyitotta meg gróf Széchenyi Bertalan elnök. Napirend előtt Ghlezy Elemér szólalt fel és a kommunista törekvések leküzdésének fontosságát hangoztatta. A tavollevő igazságügyminiszter helyett vitéz Keresztes-Fischer Ferenc válaszolt a felszólalásra és megállapította, hogy Magyarországon ma nincs szó szervezett kommunista mozgalomról. Bizonyos rokonérés — mondotta a miniszter — meg-megnyilajkodik, de ez a szervezetségig nem jut el. Eddig mindig sikerült és a jövőben is sikerülni fog az effajta szervezést már csirájában elfojtani.

A felsőház a miniszter válaszát tudomásul vette s ezután a napirendre tértek át, amelynek tárgya a zsidók mezőgazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslat volt. Vitéz Görgey László előadó ismertette a bizottságok együttes jelentését. A bizottság azt a javaslatot terjesztette a felsőház plénuma elé, hogy a felsőház utatisa a földművelésügyi minisztert, minden év december 31-éig tegyen jelentést a törvényhozásnak arról, hogy az elmúlt évben a törvény alapján hol és milyen földbirtokot milyen fizetési feltételek mellett kaptak.

A vita első szónoka Pluha Aladár volt, aki a törvényjavaslatban az eddigi zsidótörvényekhez képest haladást lát. Utána Albrecht főherceg beszélt. Kifogásolta, hogy azt a zsidó birtokot, amely sem a miniszteri kivételzésre nem mutat fel okot, sem alkalmas rokonnal nem talál a telek-

let. A zsidóság anyagi hatalmának visszaszorítása — mondotta — annyira fontos, hogy ezt a ténnyt a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslat nem szolgálhatja kellőképpen. Eppen ezért a javaslatot nem fogadhatja el.

Jókai-Ihász Miklós arról beszélt, hogy a zsidóság tulajdonában lévő földet teljesen a magyarság kezére kell juttatni. Csak olyanok kapjanak a zsidó birtokokból földet, akik a gazdasággal hivatásból foglalkoznak.

Bercselyi Jenő kifogásolta azt, hogy a földet mint magántulajdont kisajátítási eljárás nélkül veszik igénybe. A javaslatot nem fogadta el.

Vitéz Meskó Zoltán azt kívánta, hogy a zsidó birtokokból elsősorban a vitézi rend igényeit elégítsék ki. Orffy Imre a kártalanítás kérdését kifogásolta és a javaslatot nem fogadta el. Gróf Khuon-Héderváry Károly a javaslat több pontját bírálta és hangoztatta, hogy a földből csak olyanok kapjanak, akik azt valóban meg is érdemlik.

Bárányffy Dániel földművelésügyi miniszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Kiemelte, hogy a javaslat első szempontja, hogy a földet a nemzetfenntartó magyarság kezébe kell juttatni. A földművelésügyi miniszter beszéde után a felsőház a javaslatot általánosságban elfogadta.

A javaslat részletes vitájához Purgly Emil szól hozzát, majd a felsőház részleteiben is elfogadta a javaslatot. Ezután megválasztották a 42-es országos bizottságra küldendő tagokat. Ezután az ülés